

Luchtkwaliteit - Feiten

Nederland in ademnood

Oplossingen

Rechtszaken

Zwarte lijst 200 vieze stadswegen

Actiefoto's

Steun de actie

1) Hoe ongezond is de lucht in Nederland?

De luchtvervuiling is een van de grotere gezondheidsproblemen in Nederland. Volgens het Milieu- en Natuurplanbureau sterven vermoedelijk jaarlijks 18.000 mensen ongeveer tien jaar eerder door de aanwezige concentraties fijnstof in Nederland. Kinderen in vervuilde gebieden hebben vaker last van de luchtwegen en van allergieën en ontwikkelen sneller zwakke longen.

2) Wat is het aandeel van het verkeer aan de viezigheid?

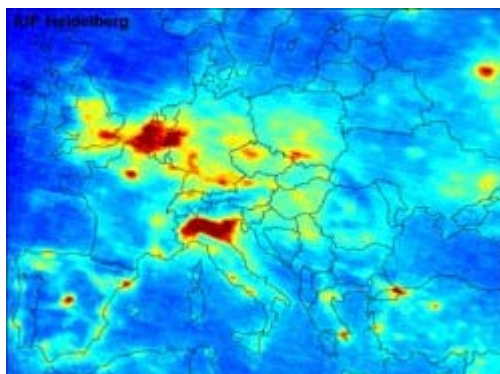
De uitstoot van fijnstof (PM) en stikstofdioxide (NO₂) veroorzaakt de meeste gezondheidsschade door luchtvervuiling. Volgens het ministerie van VROM draagt verkeer binnen Nederland voor de helft bij aan de uitstoot van kleinere deeltjes fijnstof (PM_{2,5}) en voor tweederde aan de uitstoot van stikstofoxiden. De uitlaatgassen van het wegverkeer zijn extra schadelijk vanwege de uitstoot op leefniveau, in tegenstelling tot de viezigheid uit fabrieksschoorstenen. Meer weten? Lees [het \(beknopte\) informatieblad](#) over de gezondheidsschade door uitlaatgassen van het verkeer (PDF).

3) Heeft Nederland de ongezondste lucht van Europa?

Misschien is het in België nog iets ongezonder, maar in dat geval staat Nederland zeker op nummer twee. Satellietbeelden van stikstofdioxide in de lucht en berekeningen van de uitstoot van fijnstof wijzen dat uit.

Satellietbeelden stikstofdioxide

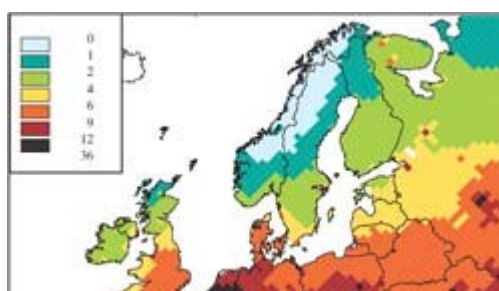
Oktober 2004 verschenen beelden van de milieusatelliet Envisat. Over een periode van 18 maanden mat de satelliet stikstofdioxide (NO₂) in de lucht boven de aarde. Uit de beelden bleek dat binnen Europa de meeste NO₂ te vinden is boven Nederland, Vlaanderen, de Po-Vlakte en het Ruhr-gebied.

Bron: European Space Agency

Berekeningen fijnstof

Uit een recent gepubliceerd onderzoek in opdracht van de Europese Commissie blijkt dat de uitstoot van kleinere fijnstofdeeltjes op leefniveau in Europa bijna nergens zo hoog is als in Nederland. Juist kleine fijnstofdeeltjes, waarvan

dieselvoertuigen de hoofdveroorzaker zijn, zijn gezondheidsschadelijk. De getallen in de legenda slaan op het verlies in levensjaren door de uitstoot. Volgens het onderzoek leeft de gemiddelde Nederlander minstens een jaar korter door de uitstoot van kleinere fijnstofdeeltjes (PM_{2,5}).

Bron: onderzoeksinstituut IIASA

4) Welk verkeer vervuult het meest?

De Vrije Universiteit Amsterdam en onderzoeksbureau CE berekenden dit in hun onderzoek De prijs van een reis van september 2004. Volgens hen bedragen de jaarlijkse maatschappelijke kosten van de luchtvervuiling door verkeer (exclusief zeeschepen en vliegtuigen) ruim vier miljard euro. Personenauto's zijn veel schoner dan pakweg twintig jaar geleden. Toch is de vervuiling door het grote aantal nog enorm. Het dieselverkeer over het Nederlands wegennet (personenauto's, vrachtauto's en bestelauto's) veroorzaakt de meeste gezondheidsschade. Dieselvoertuigen stoten in het algemeen veel meer viezigheid uit dan voertuigen die op benzine of andere brandstoffen lopen. Opvallend is ook de hoge bijdrage aan de luchtvervuiling door het vrachtverkeer (vrachtauto's, bestelauto's en binnenvaartschepen).

Welk verkeer vervuult de lucht het meest?	
Personenauto's	30%
Vrachtauto's	23%
Bestelauto's	22%
Binnenvaartschepen	10%
Motoren en bromfietsen	9%
Bussen	5%
Dieseltreinen	1%

Bron: Vrije Universiteit Amsterdam en onderzoeksbureau CE

5) Waar in Nederland is de lucht het meest vuil?

Het smerigst is de lucht in de Randstad, Noord-Brabant, Zeeland en Zuid-Limburg. De drie noordelijke provincies zijn het beste af. In de Rijnmond is de luchtvervuiling het hoogst. Langs snelwegen, in steden en rondom de havens en Schiphol is de lucht ongezonder dan elders.

6) Wat zijn de andere milieuproblemen van het wegverkeer?

Nederland is binnen de Europese Unie het land met per vierkante kilometer het meeste (vracht-)autoverkeer. Het aantal dieselkilometers in Nederland groeide de afgelopen tien jaar met 50%. Behalve op luchtvervuiling scoort ons land slecht op lawaai. Honderdduizenden mensen ondervinden ernstige hinder van weglawaai. Asfaltwegen zorgen voor verlies aan groen en landschapsschoon en werken als een magneet op verkeer. Het wegverkeer draagt ook veel bij aan klimaatverandering, ongeveer 16% van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland. In tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt, worden personenauto's nog niet zuiniger. Een gemiddelde dieselauto rijdt nog steeds 1 op 16, een benzineauto 1 op 13. Het kabinet Balkenende zet in de Nota Mobiliteit de koers van het verkeersbeleid uit voor de periode tot 2020. Het kabinet wil Nederland nog afhankelijker maken van de personenauto. En het vracht- en vliegverkeer enorm stimuleren. Milieudefensie heeft 55 kritiekpunten geformuleerd op de nota (PDF, 17 pagina's).

